

Bibelen

ER DEN TROVERDIG?

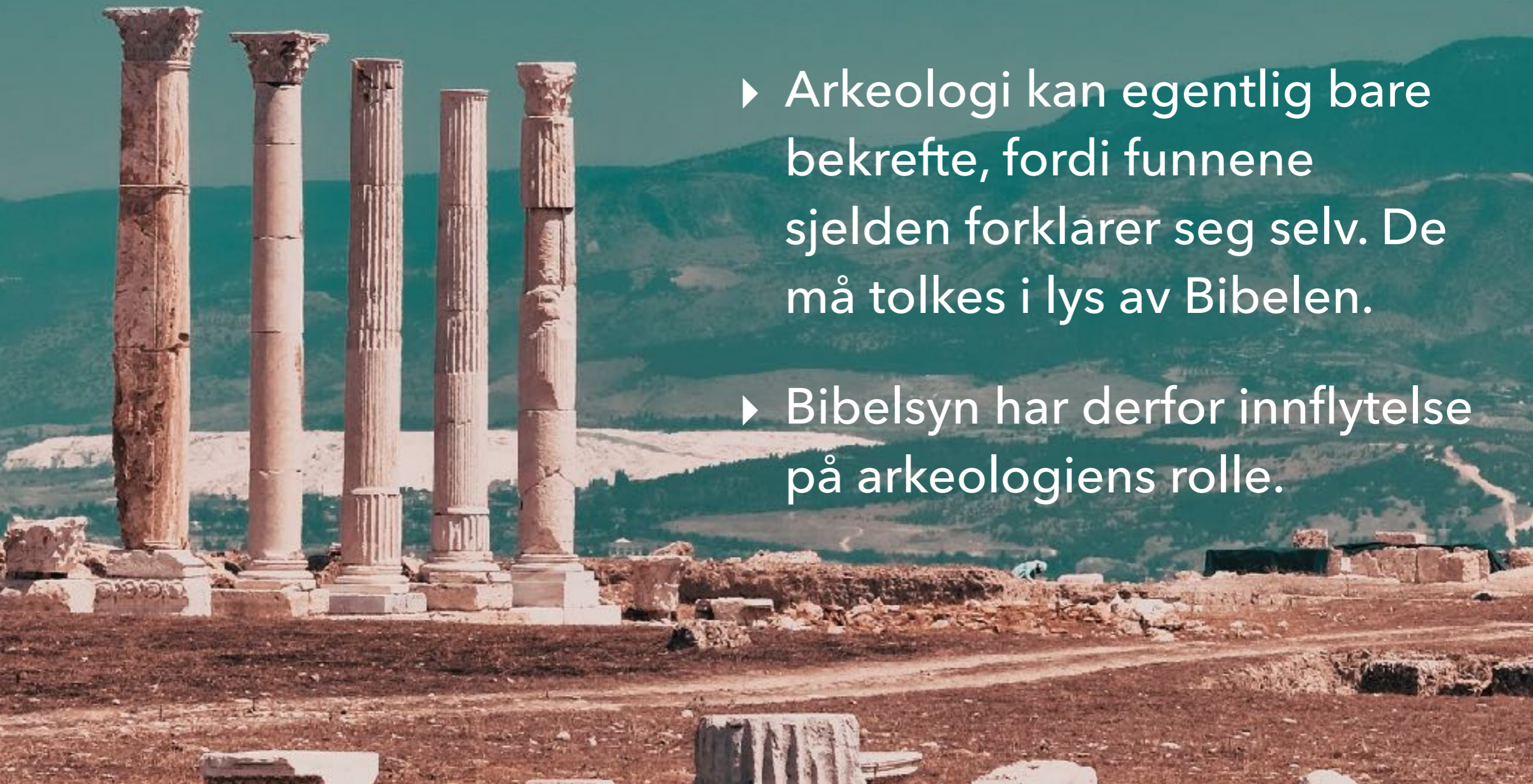
1. ER BIBELEN

HISTORISK TROVERDIG?

1. ER BIBELEN HISTORISK TROVERDIG?

A) BIBELEN BEKREFTES AV ARKEOLOGI

- ▶ Hva kan arkeologi gjøre? Forteller den en mer “nøytral” historie?
- ▶ Arkeologi kan egentlig bare bekrefte, fordi funnene sjelden forklarer seg selv. De må tolkes i lys av Bibelen.
- ▶ Bibelsyn har derfor innflytelse på arkeologiens rolle.

ARKEOLOG WILLIAM DEVER

“Gode forskere, ærlige forskere, kommer til å fortsette å være uenige om tolkningen av arkeologiske gjenstander rett og slett fordi arkeologi ikke er en vitenskap. Det er en kunst. Og noen ganger er det ikke engang en veldig god kunst.”

“ALLE ARKEOLOGER FORTELLER OSS HISTORIER OM FORTIDEN SOM ER LIKE IDEOLOGISK BELASTET SOM NOEN ANNEN HISTORISK FORTELLING OG ER HELT KLART IKKE BARE EN NØYTRAL GJENFOTTELLING AV FAKTA.”

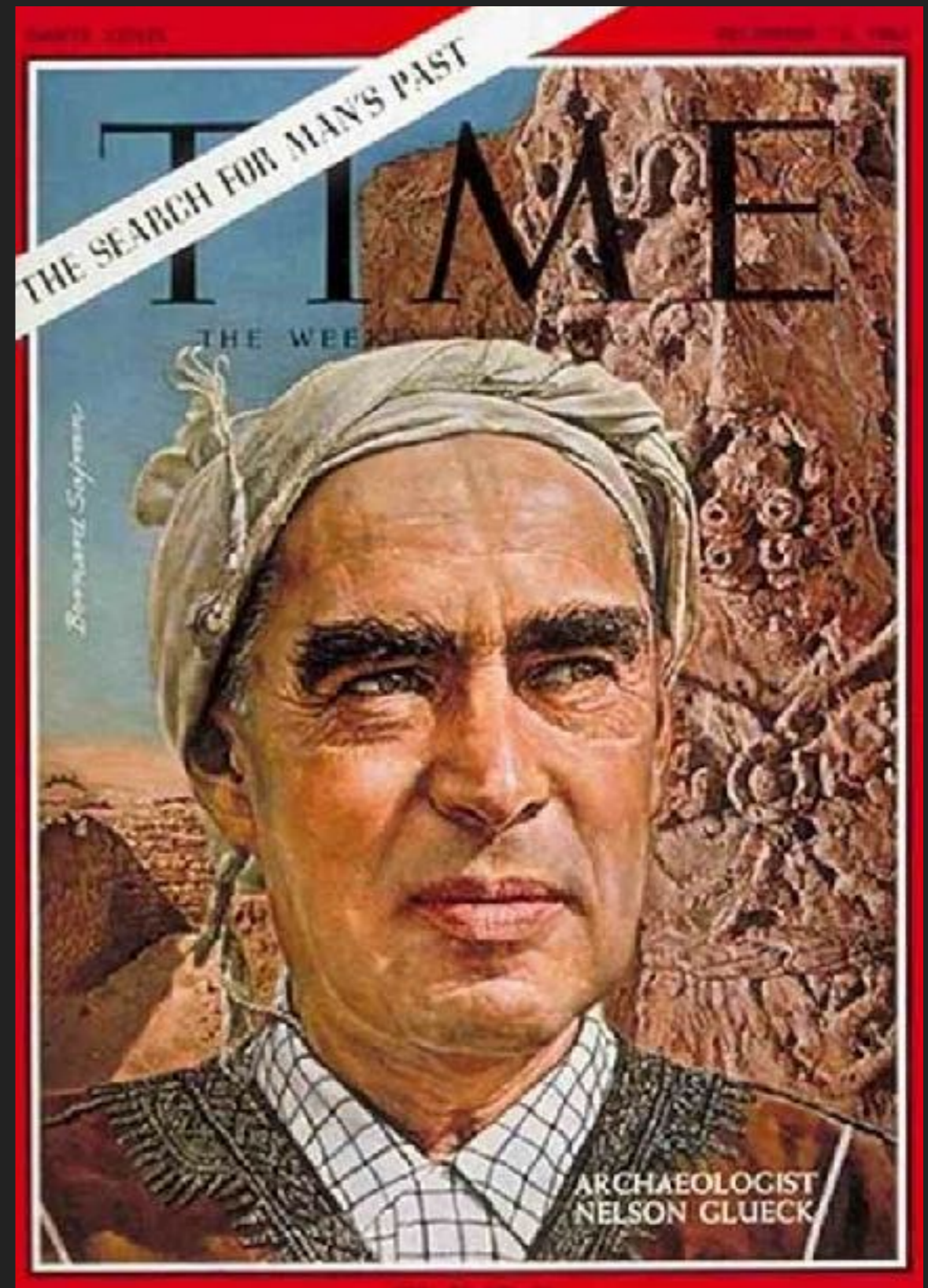
Provan, Long & Longman: A Biblical History of Israel

ULIKE TILNÆRMINGER TIL BIBELN OG ARKEOLOGI (MILLER & HAYES, HISTORY OF ANCIENT ISRAEL AND JUDAH, S. 79-81)

1. Tradisjonell tilnærming: Bibelens beskrivelser bør tas som historiske fakta dersom det ikke er gode grunner til ikke å gjøre det.
2. Revisjonistisk/minimalistisk: (siden 1980/90-tallet) Bibelen er irrelevant for studier av Israels historie, fordi den ikke når opp til moderne standarder for objektivitet. Historiene er oppdiktet senere (av "revisjonistiske" jøder) og det er umulig å finne tilbake til det som kan ha vært historiske fakta.
3. Uten bruk av Bibelen. Bruk av arkeologi, sosiologi osv. men ikke Bibelen. Bortimot umulig i praksis, ettersom den vestlige arv er så forankret i bibelhistorien.

NELSON GLUECK (1900–1971) (GJORDE 1500 FUNN)

"Det kan ubetinget slås fast at ingen arkeologisk oppdagelse noen gang har motsagt en bibelsk referanse. Det har blitt gjort en mengde arkeologiske funn som bekrefter klart og i nøyaktige detaljer historiske utsagn i Bibelen."

TEL DAN-STELEN (“DAVIDS HUS-INSKRIPSJONEN”)

- ▶ Funnet i 1993, datert til 841 f.Kr.
- ▶ “...ram, sønn av ..., konge av Israel, og ... drepte ...ja sønn av ... av Davids hus...”
- ▶ Kong Joram av Israel og kong Ahasja av Juda ble begge drept av Jehu i 841 f.Kr. (2 Kong 9)

MESJASTELEN (CA. 840 F.KR.)

- "Omri var konge av Israel, og han undertrykte Moab i mange dager da Kemosj var sint på sitt land."
- "Mesja, kongen i Moab, drev med saueavl. Han pleide å betale Israels konge hundre tusen lam og ull av hundre tusen værer i skatt. Men da Ahab døde, gjorde kongen i Moab opprør mot kongen i Israel." (2 Kong 3:4-5)

“SAMSON”-SEGLET (2012)

- ▶ Fra Bet-Sjemesj, 1100-tallet f.Kr.
- ▶ *“Så dro Samson og foreldrene hans ned til Timna. Da de nådde vinmarkene utenfor byen, kom en ung løve brølende imot ham. Da kom Herrens ånd over ham, og han rev løven i stykker med bare nevene, som om han rev et kje.” (Dom 14:5-6)*
- ▶ Samme område, samme tidsperiode - og samme historie?
- ▶ Ikke et bevis, men støtter opp om troverdigheten.

WILLIAM F. ALBRIGHT (1891–1971)

"Oppdagelse etter oppdagelse har bekreftet nøyaktigheten av utallige detaljer og har gitt økt anerkjennelse av Bibelens verdi som en historisk kilde."

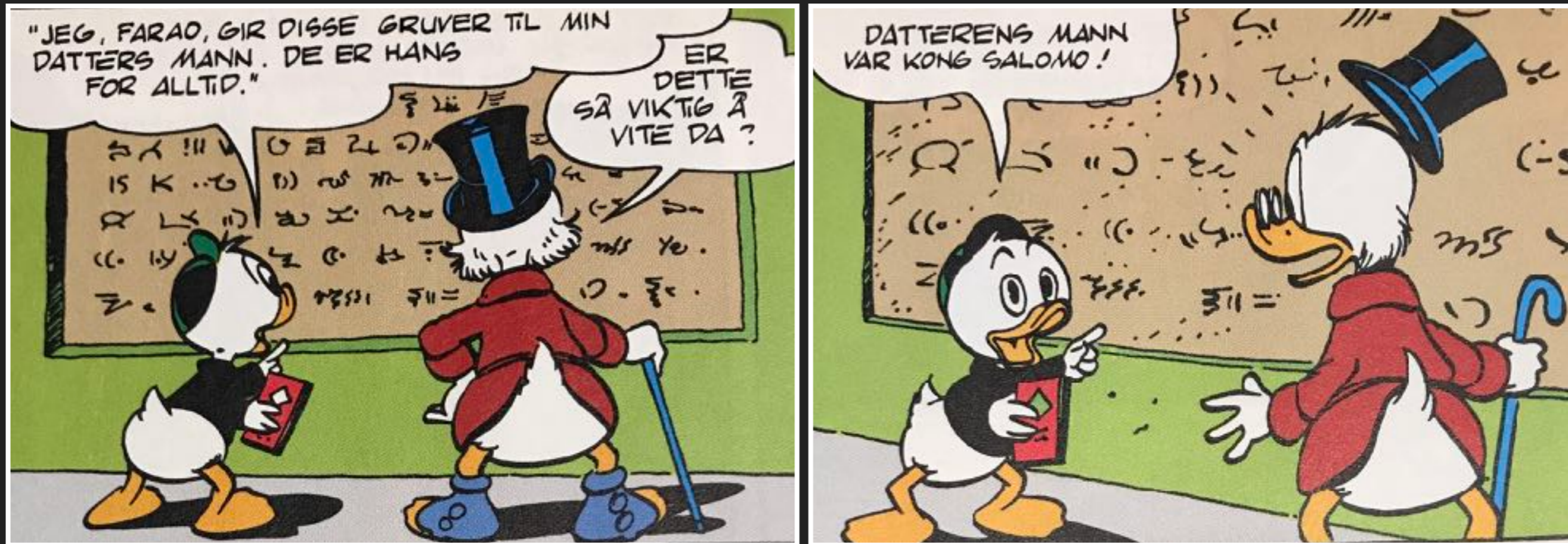

SIR WILLIAM RAMSAY (1851–1939)

"Lukas er en førsteklases historiker; ikke bare er hans faktautsagn troverdige [...] denne forfatteren burde bli plassert sammen med de aller største historikerne. Lukas' historie er i særklasse når det gjelder dens troverdighet."

A) BIBELEN BEKREFTES AV ARKEOLOGI

“Salomo ble svigersønn til farao, kongen i Egypt. Han giftet seg med faraos datter og førte henne til Davidsbyen, til han fikk bygd ferdig sitt eget hus, Herrens hus og muren omkring Jerusalem.”

(1 Kong 3:1)

A) BIBELEN BEKREFTES AV ARKEOLOGI

DA BIBELEN HADDE RETT

A) BIBELN BEKREFTES AV ARKEOLOGI

SARGON II AV ASSYRIA (721-705 F.KR.)

- ▶ "I det året Asjdod ble angrepet og inntatt av en hærfører som assyrerkongen Sargon hadde sendt ut..." (Jes 20:1)
- ▶ En inskripsjon med assyriske konger nevner ikke Sargon II.
- ▶ Man trodde Bibelen tok feil inntil 1842, da palasset til Sargon II ble funnet.
- ▶ Der var også erobringen av Asjdod inngravert på en vegg.

BELSASAR AV BABYLON († 539 F.KR.)

- ▶ Daniel 5: Belsasar, sønn av Nebukadnesar, var Babylons siste konge.
- ▶ Andre kilder: Nabonidus, sønn av Nebukadnesar, var Babylons siste konge.
- ▶ 1854: Inskripsjon ble funnet der Belsasar nevnes som eldste sønn av Nabonidus.
- ▶ "Bestefar" brukes aldri på bibelhebraisk.
- ▶ Belsasar styrte Babylon 550-539 f.Kr. mens Nabonidus var i eksil.

A) BIBELN BEKREFTES AV ARKEOLOGI

"As for me, Nabonidus, king of Babylon, save me from sinning against your great godhead and grant me as a present a life long of days, and as for Belshazzar, the eldest son -my offspring- instill reverence for your great godhead in his heart and may he not commit any cultic mistake, may he be sated with a life of plenitude."

MEN: HVORFOR HAR DET IKKE BLITT FUNNET ET ENESTE SPOR ETTER ISRAELSFOLKET I ØRKENEN?

- ▶ “Fravær av bevis er ikke bevis på fravær.”
- ▶ Ikke “arkeologi” å konkludere ut fra noe man *ikke* finner.
- ▶ Spørsmålet er hvor mye vi kan forvente å finne etter et nomadisk folk i en ødemark flere tusen år senere, når vi ikke en gang vet hvor de dro og hvor mange de var.

MEN: HVORFOR ER IKKE DETTE NEVNT I EN ENESTE EGYPTISK KILDE?

- ▶ Generelt ingen i oldtiden skrev ned militære nederlag
- ▶ Egypterne trodde at skrevne ord var gudenes jordiske motpart og dermed hadde gudenes krefter.
- ▶ Hvis noe ble skrevet ned, kunne man få det til å skje flere ganger ved hjelp av magi.
- ▶ Og motsatt: En bevisst avgjørelse om ikke å skrive ned noe, eller å viske ut noe som var skrevet, betydde at det ville være som om hendelsen aldri hadde funnet sted.

B) BIBELN VS. ANDRE SKRIFTLIGE KILDER

- ▶ Andre historiske dokumenter er langt fra nøytrale. De er også religiøse, og ofte kongelig propaganda.
- ▶ "Historie" er et nyere gresk ord. Oldtidens historieskriving er ikke moderne historieskriving. Moderne historie er heller ikke nøytralt.
- ▶ GT er *mer enn historie*. Hendelsene beskrives som historiske fakta, men de teologiske tolkningene er like viktige.
- ▶ GT er ærligere enn andre kilder, hvor t.o.m. Davids store feil inkluderes. Fordi det ikke er kongelig propaganda, men teologisk historie.
- ▶ Hvis man er skeptisk til Bibelen pga andre skriftlige kilder, sier det noe om at man ikke er helt nøytral i utgangspunktet.

1. ER BIBELEN HISTORISK TROVERDIG?

OPPSUMMERING:

- ▶ I de tilfellene det er mulig å teste Bibelen arkeologisk, har den blitt bekreftet igjen og igjen og igjen.
- ▶ Arkeologi har så langt bekreftet 53 personer i GT: 5 faraoer, 33 konger, 15 andre. F.eks. øverstepresten Hilkia (2 Kg 22) og stattholderen Tattenai (Esra 5-6). Også mange i NT, bl.a. Korints regnskapsfører Erastus (Rom 16:23)
- ▶ GT er ærligere enn alle samtidige kilder, noe som øker troverdigheten.
- ▶ Legender bryr seg ikke om korrekte detaljer, mens irrelevante detaljer i evangeliene har blitt bevist som historisk nøyaktige.

**2. HAR INNHOLDET BLITT
ENDRET OVER TID?**

2. HAR INNHOLDET BLITT ENDRET OVER TID?

BART EHRMAN

"Jeg mener at det ikke er noen tvil om at Bibelen er full av menneskelige feil. Kopiene som vi har er forandret av skriftlærde, ingen kan tvile på dette. Alt du trenger å gjøre er å ta to manuskripter og sammenligne dem med hverandre, og de er forskjellige - hundrevis, kanskje tusenvis av steder."

FORSKJELLER I MANUSKRIFTENE

- ▶ Ca 400 000 ulikheter i et NT med ca 134 000 ord.
- ▶ Ca 99% av ulikhetene:
 - ulikheter i staving av ord
 - rekkefølgen av ord
 - bestemte artikler
 - usynlig i oversettelser
- ▶ Nesten alltid mulig å avgjøre den opprinnelige teksten.
- ▶ De fleste manuskriptene er identiske i mer enn $\frac{3}{4}$ av teksten.

2. HAR INNHOLDET BLITT ENDRET OVER TID?

"DE FLESTE AV DISSE ULIKHETENE SOM VI HAR I MANUSKRIFTENE VÅRE ER FULLSTENDIG UBETYDELIGE, UVIKTIGE OG BETYR INGEN VERDENS TING."

Bart Ehrman

Navn	Antall kopier	Skrevet	Eldste kopi	År fra original til første kopi
Herodotus: <i>Historie</i>	109	440 f.Kr.	10. årh.	1350
Pliny den eldre: <i>Naturalis Historia</i>	200	77 e.Kr.	5. årh	400
Platon: Tetralogier	210	400 f.Kr.	895 e.Kr.	1300
Julius Cæsar: <i>Galliske kriger</i>	251	50 f.Kr.	900 e.Kr.	950
Illiaden av Homer	1757	800 f.Kr.	400 f.Kr.	400
NT (gresk)	5856	50-90 e.Kr.	130 e.Kr.	40

2. HAR INNHOLDET BLITT ENDRET OVER TID?

DET NYE TESTAMENTE ER OLDTIDENS BEST BEVARTE SKRIFTER

P⁵²: Det eldste manuskriptet

ca. 120-130 e.Kr.

Joh 18:31-33 + 18:37-38

GT-manuskripter

Versjon	Skrevet	Eldste kopi
Sølvrollene		600-tallet f.Kr.
Dødehavsrullene (ca. 200 av 800 ruller)	150 f.Kr. - 70 e.Kr.	150 f.Kr. - 70 e.Kr.
Septuaginta (LXX)	300-100 f.Kr.	2. årh. f.Kr. (fragment) 4. årh. e.Kr. (komplett)
Den masoretiske tekst (MT)	100 e.Kr.	1008 e.Kr. (komplett)

HVA MED SEPTUAGINTA (LXX)?

- ▶ En gresk *oversettelse* som er *like gammel eller eldre* enn de hebraiske GT-manuskriptene (MT) vi har i dag. Uvisst om LXX eller MT er eldst.
- ▶ Ligger det en annen hebraisk tekst bak, eller skyldes ulikhetene tolkninger? (f.eks. Jes 42:1)
- ▶ Hvorfor er Jeremia 1/7 kortere i Septuaginta?
 - ▶ Kan ha vært en tidligere utgave (jf. Jer 36:32). Begge ble trolig brukt.
 - ▶ Dødehavsrullene: *Både* vår hebraiske Jeremia og en kortere hebraisk versjon som ligner på Septuaginta-versjonen.
- ▶ Nyttig som "tekstvitne": Brukes av og til i oversettelsene der vår hebraiske tekst er vanskelig. (F.eks.: Jes 53:11, Sal 22:17)
- ▶ Virker som om NTs forfattere ikke brydde seg om dette spørsmålet, siden de siterer både vår hebraiske og Septuaginta.

GT-manuskripter

Versjon	Skrevet	Eldste kopi
Sølvrollene		600-tallet f.Kr.
Dødehavsrullene (ca. 200 av 800 ruller)	150 f.Kr. - 70 e.Kr.	150 f.Kr. - 70 e.Kr.
Septuaginta (LXX)	300-100 f.Kr.	2. årh. f.Kr. (fragment) 4. årh. e.Kr. (komplett)
Den masoretiske tekst (MT)	100 e.Kr.	1008 e.Kr. (komplett)

2. HAR INNHOLDET BLITT ENDRET OVER TID?

DEN MASORETISKE TEKSTEN (MT)

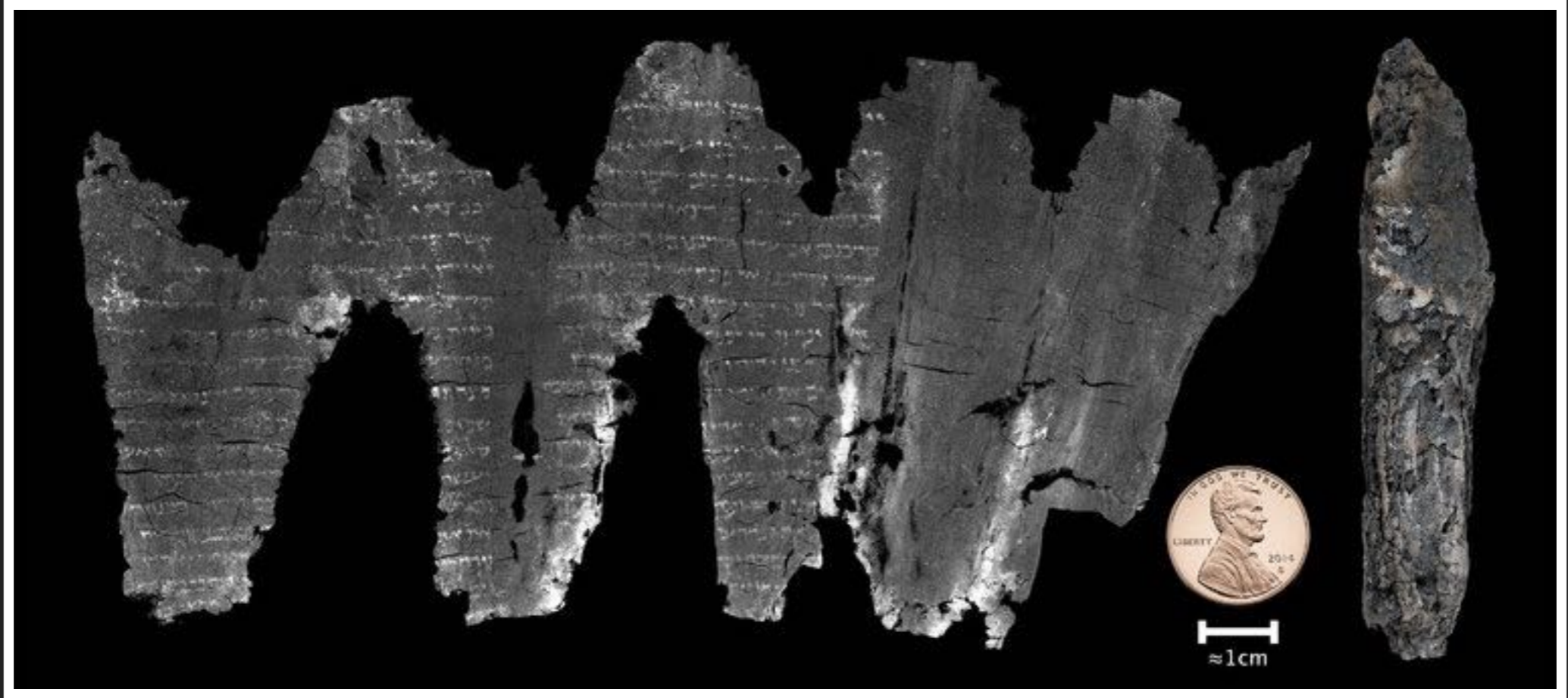
- ▶ Masoretene hadde strenge regler for kopiering av tekstene. Hver bok har antall konsonanter til slutt, og hvilken bokstav som er midt i boka.
- ▶ 60 % av de bibelske manuskriptene fra Dødehavsrullene ligger nærmest MT og kalles derfor "proto-masoretisk".
- ▶ Virker som om MT var foretrukket og brukt som en autoritet fra 200-tallet f.Kr.
- ▶ Mye tyder på at teksten har blitt bevart veldig bra siden ca. Jesu tid.

Fragment 1: A long, narrow strip of aged, yellowed parchment with multiple columns of dense, handwritten text. The right edge is heavily damaged and irregularly torn.

Fragment 2: A strip of parchment, shorter than the first, with several columns of dense, handwritten text. It shows signs of staining and wear.

Fragment 3: A long, narrow strip of parchment, similar in length to the first fragment, with multiple columns of dense, handwritten text. It has a relatively straight edge but shows some staining.

OPPSUMMERING:

- ▶ Funnet av Dødehavsrullene tyder på at GT ikke har blitt endret siden Jesu tid.
- ▶ Vi kan gå ut fra at NT i dag har mer enn 99% samme innhold som de opprinnelige tekstene hadde, og er mer lik originalen enn noen annen tekst fra oldtiden.
- ▶ Tekstmessig er det flere bevis for Jesu liv, død og oppstandelse enn for noen annen hendelse i oldtiden.

**3. HAR VI DE RIKTIGE
BØKENE?**

A) HVA SIER HISTORIEN OSS OM GT?

“Det er veldig slående at så mange forfattere fra så ulike grupper (palestinske, hellenistiske, fariseiske, essenske, kristne), over en periode fra det 2. årh. f.Kr. til det 1. årh e.Kr., viser en slik enighet om den hebraiske kanon... Ingen av disse vitnene er opptatt av å understreke autoriteten til bøkene de nevner, i stedet går de alle ut fra Bibelens autoritet, og de går videre til å debattere tolkningen av dem.”

R.T. Beckwith, “The Formation of the Hebrew Bible”

**DET ER GODE ARGUMENTER FOR DET SYN
AT HELE GTS KANON VAR LUKKET FØR
DET FØRSTE ÅRHUNDRE E.KR.**

Oskar Skarsaune

B) HVORDAN SÅ JESUS PÅ GT?

- ▶ Mark 7,9-13: "Guds bud" = "Moses sa" = "Guds ord"
- ▶ Matt 19,4-5: *Har dere ikke lest at Skaperen fra begynnelsen av skapte dem som mann og kvinne og sa: 'Derfor skal mannen forlate far og mor og holde fast ved sin kvinne, og de to skal være én kropp.'*
 - ▶ 1 Mos 2,24 sies av fortellerstemmen og er ikke et sitat av Gud. Jesus siterer det likevel som "Gud sa". (jf. Hebr 4:4 om 1. Mos 2:2)
- ▶ Joh 10,35: GT er "Guds ord" og kan ikke bli satt ut av kraft (løst/brutt).
- ▶ Matt 12,40-41: Han trodde at historien om Jona faktisk skjedde.

MATT 22,41-46

- ▶ Sal 110,1: "HERREN sa til min Herre..."
 - אדני - "min Herre"
 - אדנו - "hans Herre"
 - אדנך - "din Herre"
- ▶ Jesu argument bygger på én bokstav på hebraisk
- ▶ Argumentet fungerer ikke hvis ikke David faktisk er forfatteren.
- ▶ Jesus tror at David var inspirert av Den Hellige Ånd.

HENRI BLOCHER

“Det er ingen tvil; for Jesus var ‘Skriften sier’ det samme som ‘Gud sier’... Vi må stole på at Bibelen tolker seg selv... Hvordan kan vi avvise denne metoden hvis vi hevder at vi følger Kristus? De som kjenner ham vet at de kan følge ham i hans tilnærming til Bibelen.”

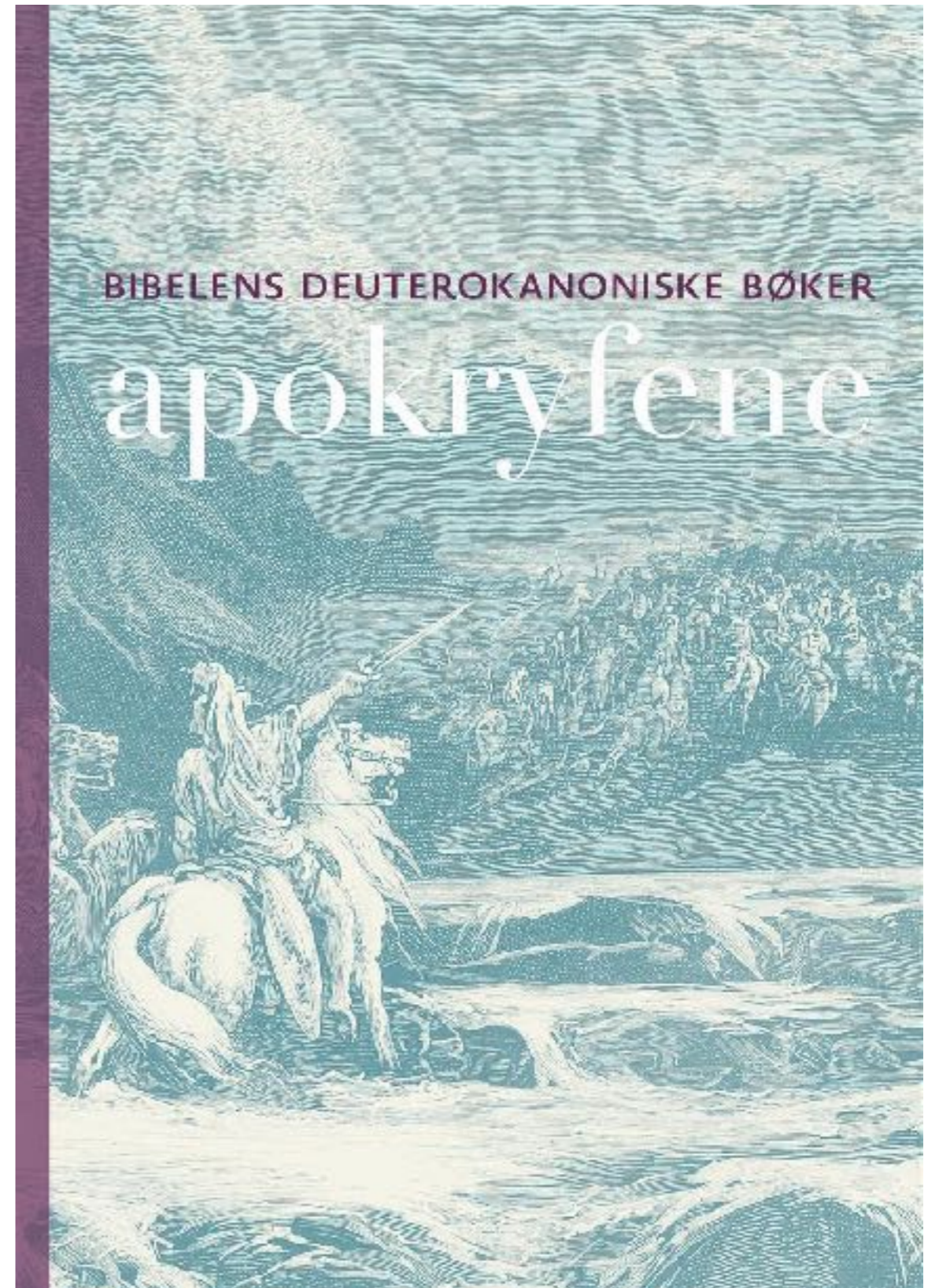

HVORFOR ER JESU SYN RELEVANT?

- ▶ Dersom Jesus er Gud som ble menneske:
 1. Han visste hva han snakket om.
 2. En disippel står ikke over sin mester. Vi tror ikke vi vet bedre enn ham. Vi følger Jesus og stoler på det han sa.
- ▶ De som kaller GT for "Guds ord" er i veldig godt selskap.

C) HVA MED APOKRYFENE?

- ▶ Tobits bok
- ▶ Judits bok
- ▶ Visdommens bok
- ▶ Siraks bok
- ▶ Baruks bok
- ▶ Jeremias brev
- ▶ 1. og 2. Makkabeerbok
- ▶ Tillegg til Esters bok
- ▶ Tillegg til Daniels bok

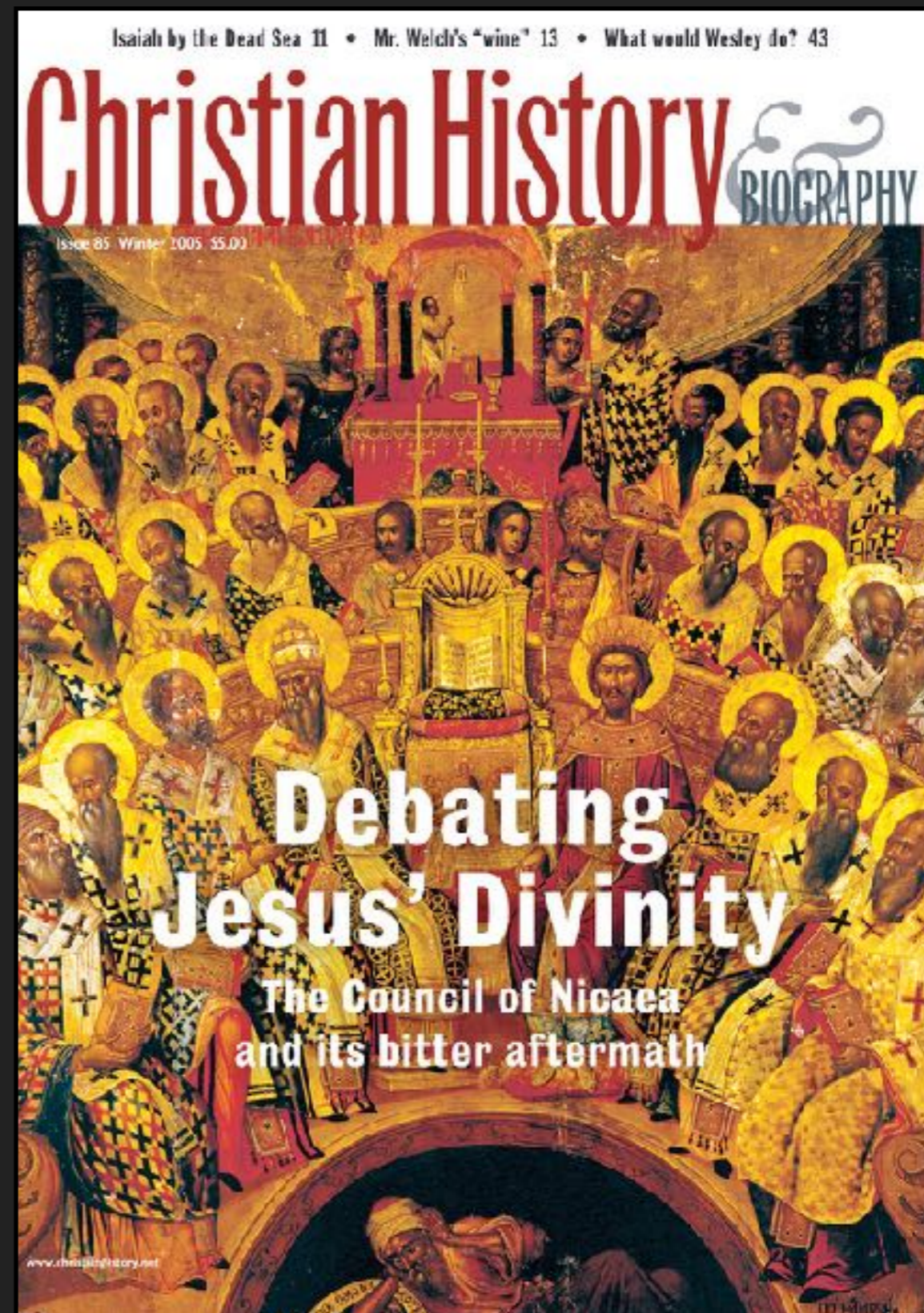

GRUNNER FOR Å UTELATE APOKRYFENE:

1. Har aldri vært i det jødiske GT. For unge og ikke skrevet på hebraisk (200-100 f.Kr.).
2. Ikke akseptert på noe kirkemøte før i år 397.
 - Da ikke som *Hellig Skrift*, men inkludert som instruksjon og historie.
 - GT uten apokryfene nevnes av Meliton (180), Origenes (230), Athanasius (360) og Hieronymus (400).
 - Offisielt erklært som *Hellig Skrift* av den katolske kirke i 1546
3. Er aldri sitert i Det nye testamente.

3. HAR VI DE RIKTIGE BØKENE?

D) HVA SIER HISTORIEN OSS OM NT?

HVA SKJEDDE PÅ KIRKEMØTET I NIKEA I 325 E.KR.?

Agenda and procedure [\[edit \]](#)

The agenda of the synod included:

1. The **Arian** question regarding the relationship between God the Father and the Son (not only in his incarnate form as Jesus, but also in his nature before the creation of the world); i.e., are the Father and Son one in divine purpose only or also **one in being**?
2. The date of celebration of Pascha/Easter
3. The **Meletian** schism
4. Various matters of church discipline, which resulted in twenty canons
 1. Organizational structure of the Church: focused on the ordering of the episcopacy
 2. Dignity standards for the clergy: issues of ordination at all levels and of suitability of behavior and background for clergy
 3. Reconciliation of the lapsed: establishing norms for public repentance and penance
 4. Readmission to the Church of heretics and schismatics: including issues of when reordination and/or rebaptism were to be required
 5. Liturgical practice: including the place of deacons, and the practice of standing at prayer during liturgy^[35]

The council was formally opened May 20, in the central structure of the imperial palace at Nicaea, with preliminary discussions of the Arian question. In these discussions, some dominant figures were Arius, with several adherents. "Some 22 of the bishops at the council, led by Eusebius of Nicomedia, came as supporters of Arius. But when some of the more shocking passages from his writings were read, they were almost universally seen as blasphemous."^[5] Bishops **Theognis of Nicaea** and **Maris of Chalcedon** were among the initial supporters of Arius.

Constantine the Great summoned the bishops of the Christian Church to Nicaea to address divisions in the Church (mosaic in Hagia Sophia, Constantinople (Istanbul), ca. 1000).

A fresco depicting the First Council of Nicaea.

DET SOM EGENTLIG SKJEDDE:

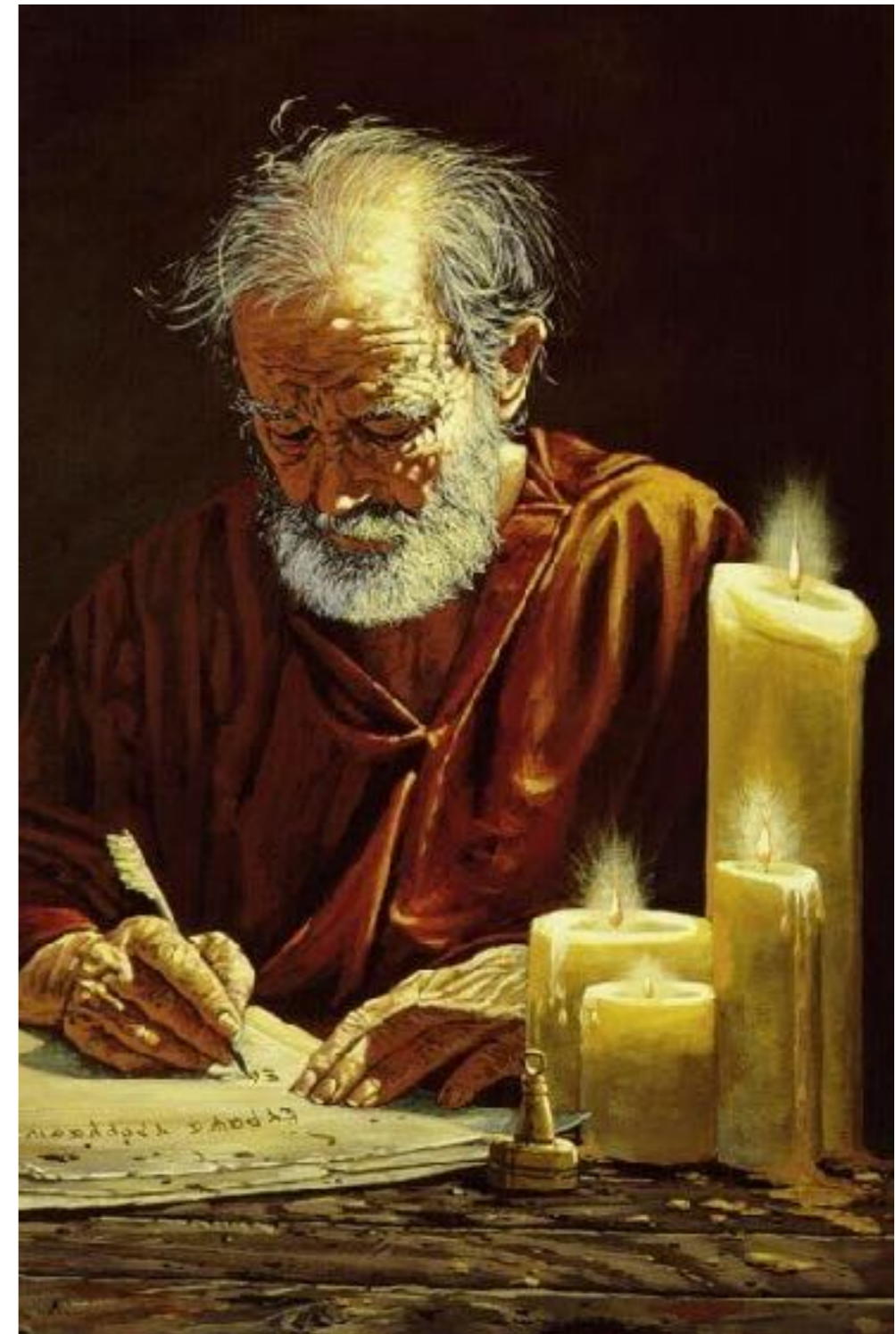
1. Det var hele veien en bevissthet om apostlenes spesielle autoritet, og skriftene deres ble brukt og sitert mer enn noen andre skrifter.
2. Kanon var aldri åpen for nye bøker som var skrevet etter apostlenes tid.
3. Fra 100-tallet: Apostlenes skrifter (spes. en "kjerne" av evangeliene, Apg, Paulus, 1 Pet og 1 Joh) fungerte i praksis som kanon.

E) HVA MENTE JESUS OG APOSTLENE?

- ▶ Hebr 1,1-2: *Mange ganger og på mange måter har Gud i tidligere tider talt til fedrene gjennom profetene. Men nå, i disse siste dager, **har han talt til oss gjennom Sønnen.***
- ▶ "Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå." (Matt 24,35)
- ▶ Jesus ga sin autoritet til apostlene:
 - Luk 10,16: *Den som hører dere, hører meg, og den som forkaster dere, forkaster meg.*
 - Joh 17,18-20: *Som du har sendt meg til verden, har jeg sendt dem til verden... Jeg ber ikke bare for dem, men også for dem som gjennom deres ord kommer til tro på meg.*
- ▶ 2 Pet 3,16: *Om dette taler han [Paulus] i alle de brevene hvor han kommer inn på disse spørsmålene. Det er noe der som er vanskelig å forstå, og de ukyndige og svake forvrenger dette, slik de også gjør med **de andre skriftene...***

APOSTLENE VAR KLAR OVER AUTORITETEN DE HADDE FÅTT

- ▶ *...for de vitnene Gud på forhånd hadde utvalgt, for oss som spiste og drakk sammen med ham etter at han var stått opp fra de døde. Og han påla oss at vi skulle forkynne for folket og vitne... (Apg 10:41-42)*
- ▶ *Men om vi selv, ja, om en engel fra himmelen skulle forkynne dere et annet evangelium enn det vi forkynte dere, forbannet være han! (Gal. 1:8)*
- ▶ *Dere vet jo hvilke påbud vi ga dere fra Herren Jesus... Den som avviser dette, avviser derfor ikke et menneske, han avviser Gud... (1 Tess 4:2, 8)*

N.T. WRIGHT

Det ble ofte sagt at forfatterne av Det nye testamente “trodde ikke at de skrev ‘hellig skrift’”. Dette er det vanskelig å opprettholde historisk i dag. Det faktum at skriftene deres var, på ulike måter, “situasjonsbetinget” (de tydeligste eksemplene er brev som ble skrevet for å ta opp plutselige problemer), er ikke relevant. På nettopp de tidspunktene med presserende behov (når han skriver f.eks. Galaterne eller 2 Korinterbrev), er Paulus mest bevisst på at han skriver som en med autoritet ut fra det apostoliske kallet han hadde fått fra Jesus Kristus, og i Åndens kraft, for å bringe liv og orden til menigheten med sine ord.

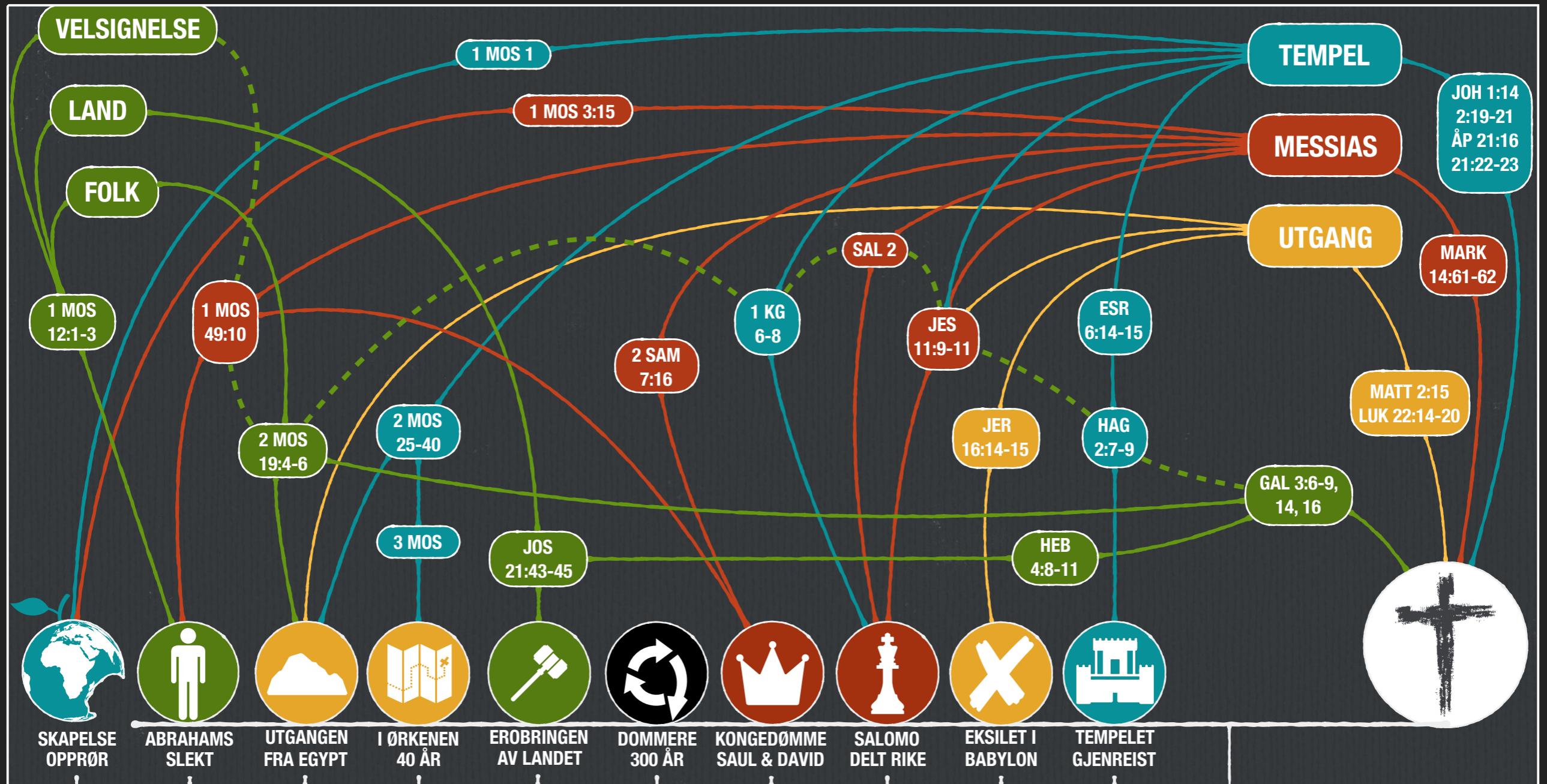

OPPSUMMERING:

- ▶ Det var aldri noen diskusjon om bøkene i GT. Jesus kalte dem "Guds ord" og det samme gjorde jødene og apostlene.
- ▶ Det skjedde aldri noen *utvelgelse* av bøkene i NT. De hadde autoritet helt fra starten fordi de kom fra de som hadde vært øyenvitner, blitt utvalgt og fått autoritet av Jesus. Kirken kom fram til de samme skriftene uavhengig av hverandre.

4. EN PROFETISK BOK

DEN STORE FORTELLINGEN

- ▶ Redningsmannen skulle være en etterkommer av Eva → Abraham → Juda → David...
- ▶ Han kunne ikke planlegge å bli født i Betlehem (Mika 5:2)
- ▶ Han skulle foraktes, lide for våre synder, dø for våre lovbrudd, få sin grav hos en rik, se lys og gjøre mange rettferdige... (Jes 53)
- ▶ Bibelens store fortelling peker på et troverdig opphav.

HISTORISKE OPPFYLLELSER FRA AMOS 1 (SAGT CA 760 F.KR)

- ▶ Filisterne: Assyria tok Gaza i 734, Asjdod i 711, Asjkalon og Ekron i 701.
- ▶ Tyrus: Assyria tok fastlandsdelen i 701, igjen i 663. Babylonerne ødela den i 573, Hellas tok hele i 332. (Også Esek 27, 586 f.Kr.)
- ▶ Edom: Tatt av Assyria i 711 og 701
- ▶ Ammon: Tatt av Babylon i 582-581
- ▶ Moab: Tatt av Assyria i 715

ER BIBELEN TROVERDIG?

35
2 Thou hast made the land to tremble; thou hast rent it: Heal the breaches thereof; for it shaketh.
3 Thou hast showed thy people hard things: Thou hast made us to drink the wine of staggering.
4 Thou hast given a banner to them that fear thee. That it may be displayed because of the truth. (Sé'láh)
5 That thy beloved may be delivered. Save with thy right hand, and answer 'us.
6 God hath spoken in his holiness: I will exult; I will divide Shé'chem, and mete out the vally of Súc'côth.
7 Gil'e-ad is mine, and Má-nás'séh is mine; E'phrá-im also is the defence of my head: Jú'dáh is my 'sceptre. Mó'ab is my washpot: Upon E'dóm will I cast my shoe:
8 Phi-lis'ti-a, shout thou because of me.
9 Who will bring me into the strong city?
10 Who hath led me unto E'dóm? Hast not thou, O God, cast us off?
11 And thou goest not forth. O God, with our hosts.
12 Give us help against the adversary:
13 For vain is the 'help of man. Through God we shall do valiantly:
14 For he it is that will tread down our adversaries.

Cassiance in God's Protection.
For the Chief Musicians; on a stringed instrument. A Psalm of David.
15 Hear my cry, O God; Attend unto my prayer.
16 From the end of the earth will I call unto thee, when my heart is overwhelmed:

Another reading is, No. 5 Or, I will say of thee, I say. 6 Or, Who will lead me into the strong city? 7 Or, Who hath led me into the strong city? 8 Or, Who hath led me into the strong city? 9 Or, Who hath led me into the strong city? 10 Or, Who hath led me into the strong city? 11 Or, Who hath led me into the strong city? 12 Or, Who hath led me into the strong city? 13 Or, Who hath led me into the strong city? 14 Or, Who hath led me into the strong city? 15 Or, Who hath led me into the strong city?

PSALMS 60.2—62.6

Lead me to the rock that is higher than I.
3 For thou hast been a refuge for me.
4 A strong tower from the enemy.
5 I will dwell in thy tabernacle for ever:
6 I will take refuge in the covert of thy wings. (Sé'láh)
7 For thou, O God, hast heard my vows:
8 Thou hast 'given me the heritage of those that fear thy name.
9 Thou wilt prolong the king's life: His years shall be as many generations.
10 He shall abide before God for ever:
11 Oh prepare lovingkindness and truth, that they may preserve him.
12 So will I sing praise unto thy name for ever.
13 That I may daily perform my vows.

God alone a Refuge from Treachery and Oppression.
For the Chief Musicians; after the manner of Jeduthun. A Psalm of David.
62 My soul 'waiteth in silence for God only:
1 From him cometh my salvation.
2 He only is my rock and my salvation:
3 He is my high tower; I shall not be greatly moved.
4 How long will ye set upon a man,
5 That ye may slay him, all of you,
6 Like a leaning wall, like a tottering fence?
7 They only consult to thrust him down from his dignity:
8 They delight in lies:
9 They bless with their mouth, but they curse inwardly. (Sé'láh)
10 My soul, 'wait thou in silence for God only:
11 For my expectation is from him.
12 He only is my rock and my salvation:

5 Or, a rock that is too high for me. 6 Heb. tent. 7 Or, given a heritage unto those that fear thee. 8 Heb. is given unto God. 9 Or, as others who read, Ye shall be slain. 10 Heb. be thou silent unto God.

1. Bibelen bekreftes av arkeologien og har vist seg å være en meget troverdig historisk kilde.
2. Bibelen har ikke blitt endret over tid, men er den best bevarte teksten fra oldtiden.
3. Jesus så på GT som Guds ord, og det er hans egne ord vi finner i evangeliene. Han ga autoritet til apostlene til å ta hans ord videre. Derfor er det disse bøkene som er blitt bevart og som har autoritet.
4. Bibelens eget innhold vitner om at Gud står bak.

ANVENDELSE:

1. Hvor stor tiltro har du til Bibelen? Er det noen områder hvor du ikke har det? Hva kan gjøres med det?
2. Hva slags holdning har du når du leser Bibelen? Hvorfor?
3. Lar du den være standarden andre autoriteter måles mot? På hvilken måte, eller hvorfor ikke?
4. Antallet manuskripter viser at mennesker har ment det var viktig å ta vare på Bibelens skrifter. Påvirker dette deg?